

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

MIŠLJENJE

**po Zahtjevu Regulatorne komisije za energiju u FBiH
za davanje mišljenja na Nacrt Pravilnika o promjeni opskrbljivača**

**Sarajevo,
ožujak 2024. godine**

Broj: 01-26-7-003-3/24
Sarajevo, 14. ožujak 2024. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na temelju članka 25. stavak (1) točka f) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), a po Zahtjevu Regulatorne komisije za energiju u FBiH, Kneza Domagoja 12 A, 88 000 Mostar za davanje mišljenja na Nacrt Pravilnika o promjeni opskrbljivača, zaprimljen dana 05.02.2024. godine pod brojem: 01-26-7-03-1/24, na 6. (šestoj) sjednici održanoj dana 14. ožujka 2024. godine, je donijelo

MIŠLJENJE

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 05.02.2024. godine pod brojem: 01-26-7-03-1/24 zaprimilo Zahtjev Regulatorne komisije za energiju u FBiH, Kneza Domagoja 12 A, 88 000 Mostar (u daljnjem tekstu: FERK) za davanje mišljenja na Nacrt Pravilnika o promjeni opskrbljivača.

U Zahtjevu se u bitnom navodi sljedeće:

- Člankom 99. stavak (1) Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, broj 60/23) propisano je da je opskrba električnom energijom djelatnost prodaje električne energije krajnjim kupcima, uključujući i preprodaju, dok je člankom 100. stavak (1) točka n) istog zakona propisano da je opskrbljivač dužan sudjelovati u postupku promjene opskrbljivača bez nametanja administrativnih barijera, koje otežavaju i sprječavaju promjenu opskrbljivača.
- Člankom 107. stavak (1) Zakona propisano je da krajnji kupci priključeni na prienosnu i distributivnu mrežu, osim kupaca koji imaju pravo na javnu opskrbu, imaju pravo na rezervnu opskrbu električnom energijom kod rezervnog opskrbljivača, u slučaju kada postojeći opskrbljivač prestane vršiti isporuku električne energije uslijed: bankrota, stečajnog postupka ili likvidacije, prestanka ili oduzimanja dozvole, te nezaključenja ugovora između krajnjeg kupca i opskrbljivača ili jednostranog raskida ugovora od opskrbljivača, osim ako je prethodni ugovor prestao kao posljedica neizvršavanja obveze plaćanja od kupca.

U svezi sa navedenim, člankom 105. Zakona propisano je da je promjena opskrbljivača električnom energijom besplatna za kupca, a postupak promjene ne može trajati dulje od 21 dan od dana primitka kompletnog zahtjeva kod novog opskrbljivača, te da FERK donosi pravila

kojima se uređuju uvjeti i postupak promjene opskrbljivača koja sadrže: uvjete za promjenu i postupak promjene opskrbljivača, obveze opskrbljivača čiji ugovor prestaje, obveze novog opskrbljivača, obveze operatora sustava, rokove za postupanje sudionika u postupku i druga pitanja od važnosti za promjenu opskrbljivača, kao i da se krajnjem kupcu, zbog promjene opskrbljivača, ne može uskratiti ili otežati ostvarenje prava na raskid ugovora, niti se mogu nametnuti dodatne financijske obveze osim onih definiranih ugovorom o opskrbi.

Na temelju navedenog, a u cilju izvršenja svoje nadležnosti, FERK je na III redovnoj sjednici održanoj 31.1.2024. godine donijela Odluku broj: 07-02-1-127-1/24, kojom je utvrdila Nacrt pravilnika o promjeni opskrbljivača. Sastavni dio navedene Odluke je tekst Nacrta Pravilnika o promjeni opskrbljivača, sa obrazloženjem.

Prilikom usvajanja ovog Nacrta, odnosno kroz pojedine njegove odredbe, kako se navodi u Zahtjevu, FERK se rukovodio razlozima koji trebaju omogućiti postizanje ciljeva koji su FERK-u, kao organu koje donosi pravila i akte kojima se uređuju odnosi između elektroenergetskih subjekata, te između elektroenergetskih subjekata i kupaca električne energije, postavljeni Zakonom o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine, a prije svega podsticanje konkurentnosti i osiguranje uvjeta za funkcioniranje tržišta električne energije u suradnji sa drugim regulatornim organima, zatim sprječavanje zlouporabe i monopolskog ponašanja elektroenergetskih subjekata, te razvitak i integriranje tržišta električne energije u regionalno tržište električne energije.

FERK je, na temelju svega navedenog, sukladno sa člankom 2. stavak (1) i članku 25. stavak (2) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH”, broj 48/05, 76/07 i 80/09), podnio Zahtjev Konkurencijskom vijeću za davanje mišljenja na Nacrt pravilnika o promjeni opskrbljivača.

U prilogu Zahtjeva dostavljena je Odluka broj: 07-02-1-127-1/24 od 31.01.2024. godine sa Nacrtom pravilnika o promjeni opskrbljivača i obrazloženje.

Postupajući po podnesenom Zahtjevu i priloga uz isti, analizom dostavljenih podataka i činjenica iz Zahtjeva, a na temelju Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH”, br. 48/05, 76/07 i 80/09) (u daljnjem tekstu: Zakon), Konkurencijsko vijeće je utvrdilo sljedeće:

- da je Odluka broj: 07-02-1-127-1/24 od 31.01.2024. godine donesena od strane FERK na temelju članka 105. stavak (2) Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine kojim su propisana pravila kojim se uređuju uvjeti i postupak promjene opskrbljivača;
- Odlukom broj: 07-02-1-127-1/24 usvojen je Nacrt Pravilnika o promjeni opskrbljivača sa obrazloženjem uz Nacrt te da Odluka stupa na snagu danom donošenja tj, 31.01.2024. godine i objavljuje se na službenoj internet stranici FERK;
- da se u obrazloženju Odluke broj: 07-02-1-127-1/24 navodi da je postupak promjene opskrbljivača do sada bio reguliran Pravilnikom o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača - Pročišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH”, broj 30/23), zajedno sa metodologijom za utvrđivanje cijena za opskrbu električnom energijom krajnjih kupaca kod javnog i rezervnog opskrbljivača;

Kako je Zakon o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine predvidio donošenje posebnog pravilnika o postupku promjene opskrbljivača i posebnog pravilnika o metodologiji za utvrđivanje cijena za opskrbu električnom energijom krajnjih kupaca kod javnog i rezervnog opskrbljivača, ovim Nacrtom pravilnika je predviđeno stavljanje van snage onog dijela Pravilnika

o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača ~ Pročišćeni tekst, kojim je reguliran postupak promjene opskrbljivača;

Istovremeno, prilikom utvrđivanja Nacrta ovog Pravilnika, FERK je imao u vidu potrebu stvaranja pretpostavki za učinkovito funkcioniranje tržišta električne energije, zaštite krajnjih kupaca, te osiguranja ravnopravnih uvjeta za sve sudionike na tržištu električne eneregije;

- Pravni temelj za donošenje Nacrta Pravilnika zasniva se na odredbama Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine, i to članku 99. stavak (1), članku 100. stavak (1) točka n), članku 105. i članku 107. stavak (1).

U Nacrtu Pravilnika se, između ostalog, navodi:

- da je člankom 2. propisan cilj Nacrta Pravilnika i to stvaranja pretpostavki za učinkovito funkcioniranje tržišta električne energije, zaštite krajnjih kupaca. te osiguranja ravnopravnih uvjeta za sve sudionike na tržištu električne eneregije;
- da je postupak promjene opskrbljivača, uvjeti, obveze i rokovi propisani člankom od 4. do 6. Nacrta Pravilnika, a postupak prelaska kod rezervnog snabdjevača, sa obvezama i rokovima propisan člankom od 7. do 10. Nacrta Pravilnika;
- stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje valjanost odredbi članka od 15. do 19. Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača - Pročišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH", broj 30/23).

Pravilnik o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača - Pročišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH", broj 30/23) u članu 30. navodi da isti sadrži: Pravilnik o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača ("Službene novine Federacije BiH", broj 89/14), Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača ("Službene novine Federacije BiH", broj 84/19) i Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača ("Službene novine Federacije BiH", broj 21/23).

Imajući u vidu navedeno, a uvidom u evidenciju izdanih Mišljenja Konkurencijskog vijeća utvrđeno je da je Konkurencijsko vijeće dalo Mišljenje broj: 01-26-7-009-1-I/14 od 10. juna 2014. godine po zahtjevu Regulatorne komisije za energiju FBiH kojim je ocijenilo da je Nacrt pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom, usaglašen sa odredbama Zakona o konkurenciji nakon čega je Pravilnik o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača objavljen u "Službenim novinama Federacije BiH", broj 89/14.

Shodno navedenom, Konkurencijsko vijeće je razmotrilo dostavljeni Nacrt Pravilnika i ocijenilo da ne sadrži odredbe koje mogu sprječavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju na mjerodavnom tržištu Bosne i Hercegovine, u smislu odredbi Zakona o konkurenciji, odnosno da je isti usaglašen sa Zakonom o konkurenciji.

Konkurencijsko vijeće ne ulazi u tumačenje odredbi drugih zakona pa tako ni Zakona o električnoj energiji FBiH, te svoje mišljenje donosi isključivo na osnovu nadležnosti propisanih u članku 25. stavak (1) Zakona o konkurenciji.

Ovo Mišljenje je dano na temelju podataka navedenih u Zahtjevu, te ukoliko dani podatci odstupaju od stvarnog činjeničnog stanja ovo Mišljenje se ne može primijeniti.

Predsjednica

Adisa Begić

Dostavljeno:

- **Regulatorna komisija za energiju u FBiH, Kneza Domagoja 12 A, 88 000 Mostar**
- **a/a**